

Aan: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Onderwerp: zienswijze besluit verzegeling onderwaterafsluiters recreatievaart

11 augustus 2021

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik reageren op de wijziging in het Besluit activiteiten leefomgeving die in voorbereiding is betreffende het verzegelen van het toiletwaterafvoer aan boord van pleziervaartuigen. Ik ben er van overtuigd dat de wijze van invoeren van deze maatregel niet het gewenste effect gaat hebben en onevenredig belastend is voor gebruikers van pleziervaartuigen. In het algemeen geldt dat voorzieningen ontoereikend zijn om dit redelijkerwijs te eisen aan gebruikers van pleziervaartuigen. Daarbij geldt in het bijzonder voor kleine pleziervaartuigen dat de uitvoering simpelweg onmogelijk is. En tenslotte is de pleziervaart niet de grootste vervuiler van het oppervlaktewater, er zijn met relatief eenvoudigere (handhavings-) middelen grotere resultaten te bereiken om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Ik verzoek dan ook het besluit te heroverwegen en te investeren in efficiëntere stappen en maatregelen. Hieronder licht ik bovenstaande graag toe.

Laat ik vooropstellen dat ik de noodzaak om ons oppervlaktewater zo goed mogelijk te beschermen tegen alle vormen van vervuiling onderschrijf. Ik omarm maatregelen die bijdragen aan die bescherming van ons natuurlijk milieu. De druk op het gebruik van onze natuurlijke ruimte wordt steeds groter, en inzetten op het beheersbaar houden van het gebruik en behoud hiervan is belangrijk. Het verbod van (toiletwater)lozingen op onze binnenwateren en dicht langs de kust omarm ik volledig.

Op dit moment beschikken niet alle havens over een werkende, en eenvoudig of voldoende bereikbare vuilwaterafzuiging. Ontvangstinstallaties zijn schaars en niet goed bereikbaar. Ook zijn er veel locaties waar helemaal geen ontvangstinstallaties of toiletvoorzieningen zijn, zoals bij sluiscomplexen en andere openbare aanmeerplaatsen. Ook zijn er te weinig mogelijkheden om aan de wal naar het toilet te gaan als men onderweg is met kleine bootjes. Toiletten worden beheerd door jachthavens en campinghouders, en zitten vaak achter gesloten hek of code. Indien er gehandhaafd gaat worden op verzegeling zal dat simpelweg betekenen dat mensen andere manieren moeten gaan vinden om hun toiletafval (illegaal) te lozen omdat men niet anders kan. Hierdoor worden de problemen omtrent vervuiling met fecaliën groter, met name op druk bezochte meren en kleine wateren.

Voor kleine vaartuigen (tot ca. 7 meter, maar sterk afhankelijk van het type vaartuig) is het installeren van een vuilwatertank niet mogelijk. Sommige van deze kleinere vaartuigen komen ook op open zee, waar lozing wel is toegestaan en op langere reizen zelfs noodzakelijk is. Een gps-afsluiter functioneert in dat geval niet omdat niet iedereen gps of voldoende accucapaciteit aan boord heeft om deze werkzaam te laten zijn. Daar waar gebruikers van deze vaartuigen gewend zijn op binnenwater gebruik te maken van faciliteiten aan de wal, zullen zij onevenredig getroffen worden door de maatregelen en bestaat een reëel risico dat ook deze gebruikers alternatieve methoden zullen gaan vinden om af te komen van hun grof toiletafval. Ook voor grotere schepen bestaat dit risico. Toiletafval dat, waar dan ook, direct over boord wordt gedeponneerd is niet vermalen of verkleind en zal als zodanig langer een vervuilende werking hebben. Dit vergroot dus het probleem van oppervlakte(water)vervuiling in plaats van dat dit afneemt. (Ik zeg het maar even plastisch: drijvende drollen en stukken wc-papier).

Tenslotte wil ik u er op wijzen dat voor de (zeilende-)beroepsvaart al jaren duidelijke wetgeving geldt omtrent legen van vuilwatertanks binnen 12 mijl van de kust. Dit is bij wet verboden. Er zijn daarnaast allerlei regels, formulieren en verplichtte administratie vereist voor het verwerken van alle soorten afval geproduceerd aan boord van de beroepsvaart. Helaas geldt in de praktijk dat de meeste schepen veelvuldig direct op het binnenwater lozen. De redenen zijn veelzijdig: de opslagcapaciteit aan boord is te klein voor het aantal gebruikers aan boord, er is geen tijd of ruimte om in de havens af te zuigen, de afzuigkoppelingen passen niet, de wal installatie is tijdelijk buiten werking, de beheerder is niet aanwezig, de wal installatie is niet voldoende om in het hoogseizoen alle schepen te kunnen bedienen etc. Op zulke scheepvaart is het aantal producenten van vervuiling erg geconcentreerd. Betera faciliteiten voor- en handhaving op- deze schepen is daarom op zijn plaats. Bovendien is dat met minder investering efficiënter te handhaven: er bestaat al een administratief certificeringssysteem voor, de schepen hebben al voorzieningen aan boord, de hoeveelheid afval is geconcentreerd op een beperkt aantal locaties.

Ik verwacht dat als er in de recreatieve beroepsvaart beter wordt gehandhaafd, de voorzieningen op de wal ook zullen verbeteren. Hierbij merk ik wel op dat ook het aanbieden van voorzieningen op de wal duidelijke richtlijnen, regelgeving en handhaving verdient. Combinatie van beide zaken zal dan automatisch leiden tot meer toegankelijkheid en dus meer gebruik van deze voorzieningen door alle watersport met als gevolg dat ons milieu daadwerkelijk schoner blijft.

Concluderend verzoek ik u uw besluit te heroverwegen. Enerzijds is op kleine, zeewaardige, vaartuigen en open boten verzegeling van afsluiters geen realistische oplossing en zal dit niet bijdragen aan de afname van vervuiling. Anderzijds is investering op betere (openbare) voorzieningen (zowel toiletten als ontvangstinstallaties), onderzoek en voorlichting daarover en

juiste handhaving op bestaande afvalstoffen certificering in de beroepsvaart een nuttigere en effectievere besteding van onze maatschappelijke middelen dan verzegeling en het handhaven daarop in de pleziervaart.

Met vriendelijke groet,